

27 מאי, 2025
כ"ט אייר, תשפ"ה

**מ"מ היועצת המשפטית
משרד ראש הממשלה**

**לכבוד
גלי ביהרב-מיארה
היועצת המשפטית לממשלה**

הנדון: פניה דחופה בנוגע למינוי מר יהודה כהן למ"מ נציב שירות המדינה

1. הרינו לפנות אליכם בנוגע לכוונתו המסתמנת של ראש הממשלה למנות את מר יהודה כהן, מנכ"ל הרבנות הראשית, למ"מ נציב שירות המדינה. כפי שיפורט להלן, מינוי מעין זה, בעת שככל הידוע לח"מ מתנהלת חקירה בנציבות שירות המדינה כנגד מר כהן על עבירות משמעתיות אותן עבר בעת שירותו כמנכ"ל הרבנות הראשית ועל רקע פעילות בניגוד למנהל תקין שהתרחשה ברבנות הראשית בעת כהונתו, יהיה מינוי של אדם המצוי בניגוד עניינים אינהרנטי לתפקיד וילקח בחוסר סבירות קיצונית.
 2. כך, כפי שפורסם בשעות האחרונות בכלי התקשורת, בכוונתו של ראש הממשלה למנות את מר כהן לתפקיד מ"מ נציב שירות המדינה, ועל כן פנה ליעוץ המשפטי של משרדו לחוות את דעתו על המינוי. בנוסף, בהתאם לחוק, על ראש הממשלה להיוועץ עם היועצת המשפטית לממשלה בטרם ימנה מ"מ לתפקיד נציב שירות המדינה אך לא ידוע לנו האם אכן נעשתה פניה כאמור וכנדרש.
 3. במסגרת עבודתנו – כעמותה שמרכז עיסוקה הוא בשיפור וטיוב שירותי הדת בישראל ודאגה לפעולתם בהתאם לכללי המנהל התקין – נתקלנו במספר מקרים בהם התגלו פגמים מנהליים קשים בתיפקוד הרבנות הראשית לישראל, תוך דחיקת רגלי היעוץ המשפטי של הרבנות הראשית ולעתים אף בניגוד לכללי הרבנות הראשית בעצמה.
 4. בתוך כך, הגשנו במספר מקרים בהם עלה חשש להתנהלות העולה כדי עבירות משמעת, בקשות לנציבות שירות המדינה על מנת שיפתחו בבדיקה משמעתית ביחס להתנהלות גורמים שונים ברבנות הראשית לישראל, ביניהם גם מנכ"ל הרבנות, מר כהן בעצמו.
 5. כך, במקרה הראשון הגשנו ביום 26.9.23 בקשה לפתיחה בבדיקה משמעתית כלפי אי תקינות שנפלה בניהול רשימות בתי הדין המוכרים לגיור בעולם אליהם נוספו שני בתי דין בניגוד לדין ובניגוד להוראות היעוץ המשפטי של הרבנות הראשית. יצוין שבמקרה זה הוגשה על ידינו עתירה לבית המשפט העליון בנוגע להוספת בתי הדין השלא כדין, במסגרתה הודו המשיבים שבתי הדין אכן הוכנסו שלא כדין ונדרש הליך נוסף ותקין על מנת לאשרם. לגבי בקשה זו נפתחה חקירה כבר לפני כשנה וחצי ואף נגבו עדויות מטעם גורמים המעורבים בעניין, כולל נציגת ארגון עתים.
- מצ"ב הבקשה לפתיחה בבדיקה משמעתית בנוגע לניהול רשימות בתי הדין המוכרים ופסק הדין בבג"צ 1342/24 עתים נ' הרבנות הראשית לישראל (14.7.24).**
6. במקרה השני הגשנו ביום 6.8.24 בקשה לפתיחה בבדיקה משמעתית עקב התנהלות שלא כדין של ועדת הנישואין ברבנות הראשית לישראל בהליכי אישור בקשות לקבלת מורשה לעריכת

חופה וקידושין, וזאת על ידי הדרת הלשכה המשפטית מטיפול במתן רישיונות קבע לסידור חופות. כך, במקרים אלה – כפי שעלה מדברי יועמ"ש הרבנות הראשית – קיבלו מספר עורכי חופות אישור בניגוד לדין.

מצ"ב הבקשה לפתיחה בבדיקה משמעתית בנוגע להתנהלות ועדת נישואין של הרבנות הראשית ומכתבו של יועמ"ש הרבנות בעניין זה, עוה"ד הראל גולדברג.

7. התלונה השלישית הוגשה על ידינו ביום 15.9.24 עקב התנהלות שלא כדין בהליכי מינוי ראש צוות שחיטה בחו"ל, גם כאן בניגוד לעמדתו של היועץ המשפטי, וזאת כפי שעלה מפסיקת בג"צ בנושא.¹ יוער, כי מפסה"ד עולה ביקורת חריפה גם כלפי התנהלותו של מר כהן בעצמו לאחר שזה פעל בניגוד להנחיית היועץ המשפטי של הרבנות הראשית.

מצ"ב הבקשה לפתיחה בבדיקה משמעתית בנוגע להליכי מינוי ראש צוות שחיטה בחו"ל.
8. על פניו, התמונה העולה ממקרים אלה היא של פעילות שיטתית שלא כדין תוך זלזול מתמשך ביועץ המשפטי ובהוראות הדין.

9. כאמור לעיל, עוד לאחר הגשת הבקשה הראשונה שהוגשה על ידינו לפתיחה בבדיקה משמעתית, נפתחה באגף המשמעת של נציבות שירות המדינה חקירה משמעתית כנגד התנהלות הרבנות הראשית לישראל בכלל, וכנגד מר כהן כמנכ"ל הרבנות בפרט, ונציגה מטעמנו אף נתנה עדות במסגרת זו בנציבות.²

10. בהתאם לתמונה העולה, ברי כי מינויו של מר כהן כמ"מ נציב שירות המדינה עולה כדי חוסר סבירות קיצוני. כך, הן בשל התנהלותה של הרבנות בראשותו כעולה מהתלונות המצורפות, והן מכיוון שכל הנראה מתנהלת כנגדו באופן אישי חקירה משמעתית בנציבות שירות המדינה ובוודאי מתנהלת חקירה בנציבות שירות המדינה כנגד הגוף אשר הוא עומד בראשו.

11. מינויו של אדם המצוי על פניו תחת חקירה של נציבות שירות המדינה בנוגע לעבירות משמעת לכאורה אותן עבר בתפקידו או שהגוף אותו הוא מנהל נחקר, עולה כדי ניגוד עניינים חמור וחריף שאין כדוגמתו. לא יתכן שבראשה של המערכת יוצב אדם המצוי תחת חקירתה של אותה מערכת עצמה.

12. מעבר לכך, מינויו של מי שמתעוררות לגביו שאלות כה קשות ביחס לתפקודו תחת חובותיו של המנהל התקין, ל"מנהל הראשי" של השירות הציבורי האחראי על השירות הציבורי כולו ועל התנהלותו בהתאם לכללי המנהל התקין, לוקה בחוסר סבירות קיצוני.

13. אשר על כן נבקשן להורות הן במסגרת ייעוץ המשפטי של המשרד והן במסגרת חובת ההיוועצות בכך, כי אין למנות את מר יהודה כהן למ"מ נציב שירות המדינה.

14. לאור סד הזמנים הדוחק, לטיפולכם המידי נודה.

¹ ראו בג"ץ 8706/23 חיים איטח נ' מדינת ישראל- הרבנות הראשית לישראל (נבו) (21.08.2024)

² ראו גם מפרסומים בתקשורת למשל חנן גרינווד, "ניסיון המחטף ברבנות הראשית: מכתב חריף נשלח במאמץ לעצור את המהלך של ש"ס" ישראל היום (16/8/2024) בקישור:

<https://www.israelhayom.co.il/news/local/article/16270524>

יערה שפירא ומיכאל שמש " מועמד נתניהו למ"מ נציב שירות המדינה - נחקר על ידי הנציבות" כאן 11 (27.5.25).

בתודה ובברכה,

יאיר מבורך שאג, עו"ד
המחלקה המשפטית
עתים – סיוע והכוונה בשירותי הדת

העתיקים:

ח"כ בנימין נתניהו, ראש הממשלה.

גב' דרורית שטיינמץ, מ"מ מנכ"לית משרד ראש הממשלה במייל: droritS@pmo.gov.il

ד"ר גיל לימון, משנה ליועצת המשפטית לממשלה במייל gill@justice.gov.il

עו"ד עידית ביטמן, יועמ"שית נציבות שירות המדינה במייל Lmishpatit@csc.gov.il

מר יהודה כהן, מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל.

5 ספטמבר, 2023

י"ט אלול, תשפ"ג

מבלי לפגוע בזכויות

לכבוד
גיא דוד
מנהל אגף בכיר משמעת
נציבות שירות המדינה
קרית בן-גוריון, רח' קפלן 3, ת.ד. 34076
ירושלים
במייל: mishmaat@csc.gov.il
בפקס: 074-7699590
ובדואר רשום עם אישור מסירה

שלום רב,

**הנדון: בקשה לפתיחה בבדיקה עקב התנהלות שלא כדין בהוספת בתי דין לרשימת בתי הדין
המוכרים לגיור בעולם של הרבנות הראשית**

1. אני פונה אליכם בשם עמותת "עתיים", עמותה ששמה אל מול פניה את המטרה להנגיש את שירותי הדת לאזרח ולשפר את המפגש שבין האזרח לשירותים אלה.
 2. בעקבות פעילותנו מול הרבנות הראשית הבאנו ליצירתן של רשימות בתי הדין המוכרים לגיור ולגיטין בעולם. במסגרת זו, קבעה הרבנות הראשית נהלים שעל פיהם ניתן לצרף ולהוריד בתי דין מהרשימות. יובהר כי לרשימות אלה משמעות רבה שכן הרבנות הראשית לישראל מכירה אך ורק בגיורים ובגיטין שנערכו בבתי הדין המופיעים ברשימות על כל המשתמע מכך הן לגבי המתגיירים בבתי דין אלה והן לגבי יוקרתם של בתי הדין.
מצ"ב הנהלים.
 3. במסגרת פעילותנו שלחנו מספר בקשות חופש מידע הנוגעות לשינויים שנערכו ברשימות. כך, ביום 14.2.23 שלחנו אל הרבנות הראשית בקשת חופש מידע עם מספר שאלות הנוגעות לשינויים שנערכו ברשימות בתי הדין המוכרים לגיטין וגיור מחו"ל.
מצ"ב העתק הבקשה מיום 14.2.23
 4. ביום 16.4.23 נענינו במייל כי לא נוספו ולא הוצאו בתי דין מהרשימה.
מצ"ב התשובה מיום 16.4.23.
 5. עם זאת, עיון פשוט ברשימות בתי הדין המוכרים לגיור המעודכנת לחודש סיוון תשפ"ג והשוואתה לגרסאות קודמות, כגון זו מ-ז' אב התשע"ט, העלתה כי נערכו שינויים שלא הופיעו בתשובת הרבנות הראשית. כך, בית דין דניפרו בראשות הרב שמואל קמיניצקי ובית הדין הרבני לקהילות הבוכרים בארה"ב ובקנדה בראשות הרב שלמה ישי הכהן רבין היושב בקווינס, ניו יורק, לא הופיעו בגרסאות קודמות של הרשימה אך הופיעו ברשימה העדכנית, וזאת בניגוד לאמור בתשובת הרבנות.
- מצ"ב רשימת בתי הדין המוכרים לגיור משנת תשע"ט ומשנת תשפ"ג.**

6. בעקבות שינויים אלה, והוספת בתי הדין כאמור, שלחנו ביום 22.6.23 בקשת הבהרה לרבנות הראשית. ביום 8.8.23 שלחנו תזכורת לבקשת הבהרה זו וכיתבנו את היועץ המשפטי של הרבנות הראשית.

מצ"ב בקשת ההבהרה מיום 22.6.23 והתזכורת מיום 8.8.23.

7. ביום 13.8.23 נענינו על ידי היועץ המשפטי של הרבנות הראשית, עו"ד הראל גולדברג, כי הוא מופתע מהאמור במכתבינו שכן בתי הדין האמורים – בית הדין של עדת הבוכרים בקווינס ובית הדין בדניפרו – הוספו לרשימה **שלא כדין, בניגוד לנהלים, וללא שקיבלו את אישור המחלקה המשפטית.**

8. כך, נאמר במכתב כי במהלך החודשים נובמבר ודצמבר 2021 קיימה הוועדה להכרה בבתי דין בחו"ל שמטעם הרבנות הראשית לישראל דיונים בהם עלו בקשותיהם של בתי הדין האמורים. בעקבות ישיבות אלה, כך נאמר, פנה עו"ד רועי שוויקה – ששימש באותה עת כיועץ המשפטי לרבנות הראשית – לחברי הוועדה ולגורמים נוספים והבהיר כי בטרם קבלת החלטה סופית בעניין בתי דין אלה יש לוודא כי הם עומדים בתנאי הסף המפורטים בנהלים.

9. מאז אותה פניה של עו"ד שוויקה, כך נאמר במכתב, לא נודע ליועץ המשפטי של הרבנות הראשית על כל התפתחות בעניינם של בתי הדין האמורים. כן, הובהר במכתב כי על פי תקנות מועצת הרבנות הראשית ועל פי כללי המנהל התקין, הלשכה המשפטית של הרבנות הראשית אמורה לקבל לעיונה את כל החומר שנידון בוועדות מועצת הרבנות הראשית, את הפרוטוקולים ואת ההחלטות.

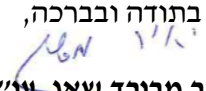
10. היועץ המשפטי מסיים את מכתבו ואומר כי "הכללת שני בתי הדין האמורים ברשימות הרבנות הראשית נעשתה אפוא שלא כדין ובניגוד להליך הקבוע בתקנות ישיבות המועצה וועדותיה, ויש להצר מאד על כך."

מצ"ב תשובת היועץ המשפטי לרבנות מיום 13.8.23.

11. בעקבות השתלשלות עניינים זו אנו פונים אליכם על מנת שתפתחו בבדיקה במסגרת סמכותכם בדין לבחון את האירועים האמורים. כך, הוספת בתי הדין האמורים לרשימת בתי הדין המוכרים של הרבנות הראשית בניגוד לדין, ללא שנבחן האם אלה עומדים בתנאי הסף המפורטים בנהלי הרבנות הראשית, ובניגוד להוראה מפורשת של היועץ המשפטי לרבנות הראשית, מהווים לכאורה **חריגה חמורה מסמכות ועשויים לעלות כדי הפרת הוראות סעיף 17(1) ו-17(2) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963.**

12. אשר על כן, נבקשכם להפעיל את האמצעים החוקיים העומדים לרשותכם לבחינת האירועים המפורטים בבקשה זו, ולבחון מי אחראי להוספת שמות בתי הדין לרשימה שלא כדין, מה הניע אותו לעשות זאת, והאם מעשיו עולים כדי הפרה משמעתית, ולהשיבנו בהקדם האפשרי.

בתודה ובברכה,

יאיר מבורך שאג, עו"ד
המחלקה המשפטית

עתים – סיוע והכוונה בשירותי הדת

העתקים:

כבוד הרב דוד לאו, הרב הראשי לישראל ונשיא בית הדין הגדול.
כבוד הרב יצחק יוסף, הרב הראשי לישראל ונשיא מועצת הרבנות הראשית.
כבוד הדיין (בדימוס) הרב יצחק אלמליח, יו"ר הוועדה להכרה בבתי דין בחו"ל.
מר יהודה כהן, מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל.
הרב איתמר טובול, מנהל מחלקת אישות וגירות ברבנות הראשית לישראל.

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 1342/24

לפני:

כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופטת י' וילנר

העותרת:

עתים- יעוץ ומידע במעגל החיים היהודי, ע"ר

נ ג ד

המשיבים:

1. הרבנות הראשית לישראל
2. הוועדה להכרה בבתי דין בחו"ל
3. הרב איתמר טובול - מנהל מחלקת אישות וגירות ברבנות הראשית לישראל

עתירה למתן צו על-תנאי; בקשה לצו ביניים

בשם העותרת:

עו"ד יאיר מבורך

בשם המשיבים:

עו"ד ערין ספדי-עטילה; עו"ד אסתי אוחנה

פסק-דין

השופט נעם סולברג:

1. עניינה של העתירה, בבקשת העותרת, עמותת עתים – יעוץ ומידע במעגל החיים היהודי, כי נורה למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא יתקנו את רשימת בתי הדין המוכרים לגיור בעולם (להלן: הרשימה), כך שיוצאו ממנה 2 בתי דין אשר נכנסו אליה, לשיטת העותרת, שלא כדין.

2. המשיבה 2 – הוועדה להכרה בבתי דין בחו"ל – היא הגוף האמון מטעם המשיבה 1 – הרבנות הראשית לישראל, על בחינת בקשות להכרה בבתי דין בחו"ל לגיור ולגיטין. זאת, בהתאם לנוהל שנקבע על-ידי הרבנות הראשית, אשר מפרט את התנאים להכרה בבתי דין בחו"ל – "תבחינים להכרה בבתי דין לגיור ולגיטין בחו"ל מטעם מועצת הרבנות הראשית". ביום 29.6.2023, פנתה העותרת אל הממונה על חופש המידע ברבנות הראשית, בבקשה לקבלת מידע על אודות הליך קבלת ההחלטה להוסיף לרשימה את בית הדין דניפרו, ואת בית הדין הרבני לקהילות הבוכרים בקווינס (ניו-יורק). בתגובה לבקשה, אשר נשלחה אל העותרת על-ידי היועץ המשפטי של הרבנות הראשית ביום 13.8.2023, צוין בין היתר כי "הכללת שני בתי הדין האמורים [...] נעשתה אפוא שלא כדין

ובניגוד להליך הקבוע בתקנות". ביום 14.2.2024, לאחר מספר פניות של העותרת אל הרבנות הראשית, להסרת בתי הדין מן הרשימה, ולחלופין, לנימוק השאריתם ברשימה בניגוד לתבחינים שנקבעו – פניות אשר לא קיבלו מענה – הוגשה העתירה דנן.

3. בעתירתה, גורסת העותרת כי בהחלטת הוועדה לכלול את בתי הדין האמורים ברשימה, באופן שאינו הולם את התבחינים שנקבעו, יש משום סטייה מהנחיותיה הפנימיות של הרבנות הראשית; וחשש כבד לפגיעה בשוויון, להפליה ולמשוא פנים, כתוצאה מיישום לא אחיד – ואף לא עקבי – של התבחינים.

4. ביום 23.6.2024, הוגשה תגובת המשיבים. בתגובה ציינו המשיבים כי אכן, בחינת הליכי ההכרה בשני בתי הדין מעלה כי אלה "לא עמדו במלואם בתנאים שנקבעו בנוהל, ובחינתם במכלול עוררה קשיים". לפיכך, הוחלט על קיום הליך מחודש, לבחינת ההכרה בבתי הדין. בהתאם לכך, ביום 9.6.2024 התכנסה הוועדה, דנה מחדש בבקשות, והחליטה על הכרה בבתי הדין. זאת, "לאחר שהיועץ המשפטי לרבנות הראשית חיווה דעתו כי אין מניעה משפטית בקבלת החלטה זו". המשיבים טוענים אפוא, כי התשתית העובדתית שעליה נשענת העתירה אינה רלבנטית עוד, ומשכך – דין העתירה להימחק.

5. אכן, משהכירו המשיבים בכך שהליך ההכרה בשני בתי הדין מעורר קשיים של ממש, וקיימו הליך מחודש, בליווי יעוץ משפטי, לבחינת ההכרה – השתנתה התשתית העובדתית שביסוד העתירה, והיא איננה אקטואלית עוד במתכונתה הנוכחית. דינה, אפוא – להימחק. מובן, כי ככל שתבקש העותרת להשיג על ההחלטה החדשה שהתקבלה, טענותיה שמורות לה, לעתיד לבוא.

6. העתירה נמחקת אפוא בזאת.

בהתחשב בתרומתה של העתירה לאיתור הפגמים בהליך ההכרה הראשון, ולקיומו של הליך מחודש, המשיבים ישארו בהוצאות העותרת בסך של 7,500 ₪.

ניתן היום, ח' בתמוז התשפ"ד (14.7.2024).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט

6 אוגוסט, 2024

ב' אב, תשפ"ד

מבלי לפגוע בזכויות

לכבוד
גיא דוד
מנהל אגף בכיר משמעת
נציבות שירות המדינה
קרית בן-גוריון, רח' קפלן 3, ת.ד. 34076
ירושלים
במייל: mishmaat@csc.gov.il
בפקס: 074-7699590
ובדואר רשום עם אישור מסירה

שלום רב,

**הנדון: בקשה לפתיחה בבדיקה עקב התנהלות שלא כדין בהליכי אישור בקשות לקבלת מורשה
לעריכת חופה וקידושין**

1. אני פונה אליכם בשם עמותת "עיתים", עמותה ששמה אל מול פניה את המטרה להנגיש את שירותי הדת לאזרח ולשפר את המפגש שבין האזרח לשירותים אלה.
2. לאחרונה התפרסמו, בעקבות פעילותנו, הפרוטוקולים של הועדות השונות של הרבנות הראשית. בעקבות פרסום הפרוטוקולים גילינו כי בהחלטה שהתקבלה ביום 6.6.23 הוחלט על הדרתה של הלשכה המשפטית מטיפול במתן רשיונות קבע לסידור חופות.
3. כך, בפרוטוקול הישיבה של ועדת נישואין של הרבנות הראשית מיום 6.6.23 בנושא "נוהל טיפול בבקשות לקבלת רישיון לסידור חופות", נקבע כי בבקשה לקבלת תעודת רישיון לסידור חופות החתומה על ידי הרבנים הראשיים, תבחן המחלקה המקצועית את הבקשה, וככל שנמצאה התאמה לאמות המידה תועבר הבקשה לוועדת נישואין לאישור. עוד נאמר בהחלטה כי וועדת נישואין תבקש את התייחסות הלשכה המשפטית רק במידה וישנה בפניה שאלה משפטית הנוגעת לבקשה או למבקש.

מצ"ב פרוטוקול הדיון מיום 6.6.23

4. בעקבות פרסומה של החלטה זו שלחנו ביום 18.3.24 מכתב ליועץ המשפטי של הרבנות הראשית, עו"ד הראל גולדברג, בו תהינו כיצד עולה החלטה זו בקנה אחד עם החובה למנוע ניגוד עניינים, חובה החלה על היועץ המשפטי שהוא הגורם המקצועי לקבוע האם חל ניגוד עניינים או לא, ועם נהלי הרבנות הראשית על פיהם יש להיוועץ ביועץ המשפטי.¹

מצ"ב מכתבנו מיום 18.3.24

¹ סעיף 14 לתקנות לעבודת מועצת הרבנות הראשית לישראל (אושר בהחלטת מועצה מיום ז' אדר ב' תשע"ט (14.3.19))

5. ביום 25.7.24 קיבלנו מענה מעו"ד גולדברג, על פיו במשך תקופה ארוכה נמנעו הדרגים המקצועיים הרלוונטיים משיתופה של הלשכה המשפטית בהליכי בדיקת בקשות לקבל אישור מורשה לעריכת חופה וקידושין באופן שהוביל למתן אישור למועמדים שלא עמדו בתבחינים. כך נאמר במכתבו:

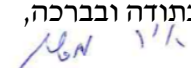
"במשך תקופה ארוכה, הדרגים המקצועיים הרלוונטיים ברבנות הראשית, לא ראו לנכון לשתף את הלשכה המשפטית בתהליכי בדיקת בקשות לקבלת אישור "מורשה לעריכת חופה וקידושין" כמתחייב על פי כללי מנהל תקין ועל פי תקנון מועצת הרבנות הראשית. יש להצר על התנהלות זו שהובילה, למצער במספר מקרים, לכך שאושרו מועמדים שלא עמדו בתבחינים"

6. לשם השלמת התמונה יאמר שלדבריו חל שינוי בעניין ובקשות חדשות מועברות לבדיקת הלשכה המשפטית באופן שוטף. כן הוסף כי לאחרונה הועברו לעיון הלשכה המשפטית בדיעבד בקשות שאושרו בתקופה שחלפה ללא מעורבות הלשכה המשפטית והן נבדקות על ידה כעת. **מצ"ב מכתבו של עו"ד הראל גולדברג מיום 25.7.24.**

7. בעקבות השתלשלות עניינים זו אנו פונים אליכם על מנת שתפתחו בבדיקה במסגרת סמכותכם בדין לבחון את האירועים האמורים. כך, הדרה מכוונת של הייעוץ המשפטי תוך מתן אישורים לעריכת חופה וקידושין שלא כדין, וזאת בניגוד לנהלי הרבנות הראשית ולכללי המנהל התקין מהווים לכאורה חריגה חמורה מסמכות ועשויים לעלות כדי הפרת הוראות סעיף 17(1) ו-17(2) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963.

8. לא למותר לציין כי בימים אלה עדיין תלויה ועומדת בפניכם בקשתנו מיום 5.9.23 לפתיחת בדיקה כנגד גורמים ברבנות הראשית שהוסיפו שלא כדין, בניגוד לנהלים ובניגוד לעמדת הייעוץ המשפטי שני בתי דין לרשימת בתי הדין המוכרים לגיור בעולם מטעם הרבנות הראשית. ידוע לנו שנפתחה חקירה על ידכם בעניין זה אך לא ידוע לנו מה תוצאותיה. צירופם של מקרים אלה מגביר את החשד לפעולה שיטתית להדרת הייעוץ המשפטי ופגיעה במנהל תקין. **מצ"ב בקשתנו מיום 5.9.23**

9. אשר על כן, נבקשכם להפעיל את האמצעים החוקיים העומדים לרשותכם לבחינת האירועים המפורטים בבקשה זו, ולבחון מי הגורם שבגינו הודר הייעוץ המשפטי של הרבנות הראשית מבחינת ההחלטות, מה הניע אותו לעשות זאת, והאם מעשיו עולים כדי הפרה משמעתית, ולהשיבנו בהקדם האפשרי.

בתודה ובברכה,

יאיר מבורך שאג, עו"ד
המחלקה המשפטית
עתים – סיוע והכוונה בשירותי הדת

העתקים:

הרב יצחק רלב"ג, מ"מ נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל ויו"ר ועדת נישואין.
מר יהודה כהן, מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל.
עו"ד הראל גולדברג, יועמ"ש הרבנות הראשית לישראל.

פרוטוקול סיכום החלטות ישיבת ועדת נישואין מיום שלישי י"ז סיוון התשפ"ג

6 ליוני 2023

נושא 1: אישור בקשות לסידור חופות:

הוגשו בפני חברי הוועדה בקשותיהם של 16 רבנים אשר המסמכים ששלחו, נמצאו תואמים למתחייב באמות המידה שקבעה מועצת הרבנות הראשית. לאחר מעבר על הבקשות באופן פרטני, הוועדה מחליטה לאשרם כמופיע ברף הנלווה. הבקשות יועברו אל לשכות הרבנים הראשיים לשם הנפקת תעודות רישיון וחתימה. לאחר אישור מנכ"ל הרבנות הראשית, יוכנסו השמות אל רשימת המוסמכים באתר הרבנות הראשית.

נושא 2: דיון בבקשת בית הדין הרבני האזורי בבאר שבע:

הוועדה דנה בעניין שהוגש על שולחנה בנוגע לרישום לנישואין של בני זוג שהיו אסורים זה לזה. קביעת האיסור מתבססת על פסק דינו של בית הדין שסידר את גירושי האישה וקבע שהיא אסורה לבעלה וגם לבן זוגה. הרף זאת, במחלקת הנישואין ברבנות המקומית הוחלט לרשום לנישואין. ועדת הנישואין מבקשת להוציא ריענון למחלקת הנישואין, הנושא האמור אינו פרוצדוראלי גרידא, אלא חמור ביותר הנוגע לאיסור ממשי, למרות המופיע בתעודת "מועצה בית הדין" של סידור הגט שעברה הכלה מבעלה הקודם. הרב טובול יפץ מכתב בנושא.

נושא 3: דיון בבקשת [REDACTED] מהרבנות המקומית של העיר [REDACTED]

ועדת הנישואין דנה והסכימה להמליץ הרבנות הראשית לישראל לפטור את הרב מבחינת מוסר לרישום נישואין. עובדת היות הרב משמש כרשם נישואין בפועל [REDACTED] כשלושים שנה, ובנסיבות הספציפיות המוזכרות במכתבו המצ"ב, הרי שבשל ידענותו והניסיון הרב שעבר בתחום, יש מקום להמליץ עבורו כאמור. מכתב יצא מאת הוועדה אל מזכיר מועצת הרבנות הראשית.

נושא 4: נוחל טיפול בבקשות לקבלת רישיון לסידור חופות:

חידוש תעודה: מוסמך שקיבל תעודת רישיון לסידור חופות תתום על ידי הרבנים הראשיים לישראל, בעת אשר הייתה קיימת מגבלה על תוקפה של התעודה לשלוש שנים, רשאי לקבל תעודה חדשה. התעודה שפג תוקפה, תצורף לבקשה להנפקת תעודה ללא הגבלת זמן. הבקשה לחידוש תעודה, אינה עריכה להיבחן אל מול אמות המידה שקבעה מועצת הרבנות הראשית.

מתן כשירות: ככל והמבקש מעוניין לקבל תעודת רישיון לסידור חופות החתומה על ידי הרבנים הראשיים, עליו לערוך לבקשתו מסמכים התואמים לנדרש באמות המידה שקבעה מועצת הרבנות הראשית, בהתאם לעיסוקו הרבני בעבר או בהווה ובהשכלתו. המחלקה המקצועית תבחן את הבקשה. נמיצאה התאמה לאמות המידה, תועבר הבקשה אל וועדת הנישואין לאישור. וועדת הנישואין תבקש את התייחסות הלשכה המשפטית, במידה וישנה בפניה שאלה משפטיות הנוגעת לבקשה או למבקש. לאחר קבלת התייחסות ועדת הנישואין, תועבר הבקשה להנפקת תעודה וחתומות הרב הראשי על פי רצון המבקש שצוין בטופס הבקשה.

תעודות מוועדת חריגים: מוסמך שקיבל תעודת רישיון לעריכת חופות מוועדת הנישואין בשיבתה מוועדת חריגים בתקופה שזו הייתה פועלת, אין היא ניתנת להמרה בתעודה החתומה על ידי הרבנים הראשיים. ככל והמבקש מעוניין בתעודת רישיון לעריכת חופות החתומה על ידי הרבנים הראשיים, עליו להגיש בקשה. לבקשה יצורפו מסמכים התואמים לנדרש באמות המידה שקבעה מועצת הרבנות הראשית, ובהסתמך על עיסוקו הרבני והשכלתו של המבקש.

נושא 15: חוברת נהלי הרישום לנישואין:

וועדת הנישואין חוות ומבקשת מהנהלת הרבנות הראשית, להדפיס גרסה מעודכנת של נהלי הרישום לנישואין. בעדכון זה יתווסף סעיף העוסק ביישום ההלכת וועדת הנישואין מיום " כסליו התשפ"ג, 4 לדצמבר 2022. בהחלטה נקבע כי אין לקבל עדות הנוגעת למעמד אישי של מועמדים להינשא, בשיחת טלפון. קבלת עדות על בני הזוג הנרשמים לנישואין באמצעות הזום תתאפשר בתנאים בהם נגבית עדות באופן פרונטלי.

בברכה,

הרב יצחק רלב"ג

יו"ר ועדת הנישואין
חבר מועצת הרבנות הראשית
לישראל

18 מרץ, 2024

ח' אדר ב, תשפ"ד

לכבוד:

עו"ד הראל גולדברג
היועץ המשפטי
הרבנות הראשית לישראל
במייל: mishpatit@rab.gov.il

שלום רב,

הנידון: החלטת ועדת נישואין מיום 6.6.23

1. לאחרונה, בעקבות פניותינו פורסמו פרוטוקלי ישיבת ועדת נישואין של הרבנות הראשית באתר הרבנות. בעקבות פרסום הפרוטוקולים הופתענו לגלות כי בהחלטה שהתקבלה ביום 6.6.23 הוחלט על הדרתה של הלשכה המשפטית מטיפול במתן רשיונות קבע לסידור חופות. כך, בפרוטוקול הישיבה מיום 6.6.23 בנושא הרביעי "נוהל טיפול בבקשות לקבלת רישיון לסידור חופות", נקבע בהחלטה כי בבקשה לקבלת תעודת רישיון לסידור חופות החתומה על ידי הרבנים הראשיים, תבחן המחלקה המקצועית את הבקשה, וככל שנמצאה התאמה לאמות המידה תועבר הבקשה לוועדת נישואין לאישור. עוד נאמר בהחלטה כי וועדת נישואין תבקש את התייחסות הלשכה המשפטית רק במידה וישנה בפניה שאלה משפטית הנוגעת לבקשה או למבקש.

מצ"ב פרוטוקול הדיון מיום 6.6.23

3. עולה אם כן, כי נציג הלשכה המשפטית לא בוחן את החלטותיה של ועדת נישואין למתן כושר קבע לסידור חופה, ונציגה מיודע בהחלטות רק אם לשיטת הוועדה עלתה שאלה משפטית הנוגעת לבקשה.

4. הדרה זו של נציג הלשכה המשפטית בשלב הראשוני בעייתית שכן הגורם המקצועי האמון על בחינת השאלה האם עולה שאלה משפטית הנוגעת לבקשה הוא לא אחר מנציג הלשכה המשפטית של הרבנות הראשית, ועל כן עליו להיות מיודע בנוגע לבקשה עוד בשלב הראשוני בכדי לבחון האם בכלל עולה שאלה משפטית הנוגעת אליה.

5. והרי מובן שאדם נטול הכשרה משפטית יתקשה לזהות בעיות משפטיות גם אם הוא נתקל בהן.

6. בנוסף עומדת החלטה זו לכאורה בניגוד לסעיף 14 לתקנון מועצת הרבנות הראשית על פיו "מינתה המועצה או הסמיכה אדם, על פי סמכותה, וסבר היועץ המשפטי כי נדרשת בחינת ניגוד עניינים, לא ייכנסו המינוי או ההסמכה לתוקף, בטרם חיווה היועץ המשפטי את דעתו בדבר הער ניגוד עניינים של אותו אדם."

מצ"ב תקנון מועצת הרבנות הראשית לישראל

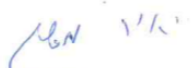
7. כך, כיצד יכול היועץ המשפטי לסבור כי נדרשת בחינת ניגוד עניינים אם נציג הלשכה המשפטית אינו בוחן את הבקשה מראש. כאמור לעיל, לא ניתן להסתמך על הוועדה שתעביר את הבקשה לבחינת הלשכה השפטית במידה שתעלה שאלה משפטית – שאלת ניגוד

העניינים בענייננו – שכן אין היא הגורם המקצועי שלו יש את הכישורים לבחון האם עולה שאלה משפטית.

8. לא למותר לציין כי על פרוטוקול הדיון מיום 6.6.23 חתום רק יו"ר הועדה, הרב יצחק רלב"ג, ודומה כי לא נכח בישיבת הועדה נציג הלשכה המשפטית ולמצער אין הוא חתום על פרוטוקול הדיון.

9. נבקשך אפוא לבחון האם החלטת ועדת נישואין מיום ה-6.6.23, התקבלה לאחר בחינת המשפטית של הלשכה המשפטית של הרבנות הראשית. במידה וכן, נבקש לדעת כיצד עולה החלטה זו בקנה אחד עם כללי המנהל התקין ועם תקנון מועצת הרבנות הראשית.
10. לתשובתך נודה.

בתודה ובברכה,

יאיר מבורך שאג, עו"ד
המחלקה המשפטית
עמותת "עתיים"
עתיים – סיוע והכוונה בשירותי הדת

העתקים:

הרב יצחק רלב"ג, חבר מועצת הרבנות הראשית, יו"ר ועדת נישואין.

י"ט תמוז תשפ"ד
25 יולי 2024

לכבוד

עו"ד יאיר מבורך שאג

המחלקה המשפטית

עמותת "עתים"

באמצעות כתובת דוא"ל yair@itim.org.il

שלום רב,

הנדון: החלטת ועדת נישואין מיום 6.6.23 - מעורבותה של הלשכה המשפטית בהליכי אישור

בקשות לקבלת מורשה לעריכת חופה וקידושין

סימוכין: מכתבך מיום 18.3.24

1. אנו מודים לך על פנייתך שבסימוכין.
2. אכן, עם או בלי קשר להחלטה שבנדון, במשך תקופה ארוכה, הדרגים המקצועיים הרלוונטיים ברבנות הראשית, לא ראו לנכון לשתף את הלשכה המשפטית בתהליכי בדיקת בקשות לקבלת אישור "מורשה לעריכת חופה וקידושין" כמתחייב על פי כללי מנהל תקין ועל פי תקנון מועצת הרבנות הראשית. יש להצר על התנהלות זו שהובילה, למצער במספר מקרים, לכך שאושרו מועמדים שלא עמדו בתבחינים.
3. עם זאת, לאחרונה, לשמחתנו, חל שינוי בעניין זה, כך שבקשות חדשות מועברות לבדיקת הלשכה המשפטית באופן שוטף, באופן שניתן להבטיח מנהל תקין ועמידה בתנאים שקבעה מועצת הרבנות הראשית.
4. בנוסף, לאחרונה הועברו לעיון הלשכה המשפטית, בדיעבד, עשרות בקשות שאושרו בתקופה שחלפה ללא מעורבותה. הבקשות נבדקות בימים אלו על ידינו. לאחר השלמת הבדיקה, נוכל לדעת האם אכן מדובר בכלל הבקשות שאושרו במהלך תקופה זו.

בברכה,

הראל גולדברג, עו"ד

העתיקים:

כב' הרב יצחק רלב"ג, מ"מ נשיא מועצת הרבנות הראשית
מר יהודה כהן, מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל
הרב רפאל מזרחי, מנהל מחלקת בחינות והסמכה, הרבנות הראשית
הרב איתמר טובול, מנהל מחלקת אישות וגירות

בס"ד, כ"ד ניסן תשפ"ה
22 אפריל 2025

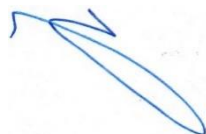
לכבוד
עו"ד יאיר מבורך שאג
המחלקה המשפטית
עמותת "עתים"
באמצעות דוא"ל yair@itim.org.il

הנדון: אישור עורכי חופה וקידושין ללא עירוב הלשכה המשפטית

סימוכין: מכתב מיום י"ג אדר תשפ"ה 13.3.25

1. במענה לפנייתכם שבסימוכין, נבקש לעדכןכם כי בסמוך לאחר תחילת כהונתו של כבוד הרב הראשי לישראל ונשיא מועצת הרבנות הראשית, כבוד הרב קלמן בר, התקיימה לבקשתנו ישיבה בראשותו, בהשתתפות הגורמים הנוגעים בדבר, כדי לדון בסוגיה שבכותרת ועל מנת להבטיח שכלל האישורים לעריכת חופה וקידושין שהונפקו בתקופה האחרונה, ניתנו בהתאם לכללי מנהל תקין ועל פי התבחינים שלעניין. הישיבה התמקדה בתקופת זמן מוגדרת בה, כמפורט בתכתובת קודמת, מספר רב של בקשות אושרו מבלי שהן נבדקו מבחינה משפטית, מסיבות שאינן תלויות בנו. הבדיקה המשפטית ביחס אליהן התבצעה על ידינו בדיעבד והושלמה.
2. במסגרת הישיבה הנזכרת לעיל, סוכם כי עניינם של מי שאושרו כעורכי חופה וקידושין אך הוברר כי לא עמדו בתבחינים, יובא לדיון בפני ועדת הנישואין.
3. בהמשך לבחירות למועצת הרבנות הראשית שהתקיימו לאחרונה, אנו ממתינים למינויה של ועדת הנישואין בידי מועצת הרבנות הראשית, על מנת שניתן יהיה להביא את הסוגיה בפניה ולפעול כנדרש.

בברכה,

הראל גולדברג, עו"ד

העתיקים:

כב' הרב קלמן מאיר בר, הרב הראשי לישראל ונשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל
מר יהודה כהן, מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל
הרב רפאל מזרחי, מנהל מחלקת הסמכה

15 ספטמבר 2024

י"ב אלול תשפ"ד

מבלי לפגוע בזכויות

לכבוד
גיא דוד
מנהל אגף בכיר משמעת
נציבות שירות המדינה
קרית בן-גוריון, רח' קפלן 3, ת.ד. 34076
ירושלים
במייל: mishmaat@csc.gov.il
בפקס: 074-7699590
ובדואר רשום עם אישור מסירה

שלום רב,

הנדון: בקשה לפתיחה בבדיקה עקב התנהלות שלא כדין בהליכי מינוי ראש צוות שחיטה בחו"ל
כנגד עמדתו של היועץ המשפטי

1. אני פונה אליכם בשם עמותת "עתיים", עמותה ששמה אל מול פניה את המטרה להנגיש את שירותי הדת לאזרח ולשפר את המפגש שבין האזרח לשירותים אלה.
2. לאחרונה התפרסם פסק דין של בית המשפט העליון העוסק במינויו של ראש צוות שחיטה בחוץ לארץ¹.
3. פסק הדין אמנם דחה את טענתו הפרטנית של העותר אך המפורט בו מספיק על מנת לדרוש קיומה של חקירה באשר להתנהלותה של הרבנות הראשית בעניין זה וייתכן ואף בתהליכי קבלת ההחלטות ברבנות הראשית באופן כללי.
4. כפי העולה מפסק הדין, ההחלטה על מינוי העותר התקבלה בישיבה בניגוד לדרישות הסף, שכן הייעוץ המשפטי של המשיבה לא זומן לישיבה ולא נכח בה. בנוסף, בישיבה מאוחרת יותר שהתקיימה לא נטלו חלק יו"ר ועדת שחיטה בחו"ל ונציג מהלשכה המשפטית. פגם מהותי נוסף נפל בכך שעניינו של העותר לא נדון בנפרד ע"י ועדת שחיטה בהתאם לנוהל².
5. את פסק הדין חותמות המילים הבאות:

"התמונה המצטיירת מהעובדות שבפנינו, ביחס להתנהלותה של המשיבה עובר להחלטה זו, אינה משביעת רצון **המצב בו היועץ המשפטי של רשות ציבורית נאלץ להוציא מכתבים, לרבות לצדדים שלישיים, הקובעים כי החלטה הנחזית להיות החלטה של הרשות התקבלה שלא כדין ובניגוד לנהלים ולכן חסרת תוקף, יש בו כדי להציב תמרור אזהרה גם במבט צופה**

¹ בג"ץ 8706/23 חיים איטח נ' מדינת ישראל- הרבנות הראשית לישראל (נבו) (21.08.2024)
² ר' סי' 21 לפסק הדין לעיל.

פני עתיד. חזקה על המשיבה כי תקפיד בעתיד שלא תצאנה החלטות סותרות מתחת ידיה, וכי החלטותיה בעניין אישור ראשי צוותים תינתנה אך ורק לאחר קיום הליך מלא בהתאם לנוהל דרישות ההסמכה. **"(כל ההדגשות במסמך זה, שלי – א.ס.)"**

6. בעקבות השתלשלות עניינים זו אנו פונים אליכם על מנת שתפתחו בבדיקה במסגרת סמכותכם בדין לבחון האם נפלו פגמים משמעותיים בהליך קבלת ההחלטות הנוגע למינוי ראש צוות השחיטה העולים כדי הפרת הוראות סעיף 17(1) ו-17(2) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963.
7. נבהיר כי הח"מ אינה מייצגת את העותר ומוקדה של פניה זו אינה בשאלת מינויו. יחד עם זאת, המפורט בפסק הדין, מעלה חשש שמא מקרה זה הינו רק סימפטום המעיד על בעיה רחבה יותר בתהליכי קבלת ההחלטות ברבנות הראשית המתקבלים בניגוד לנהלים ותוך הדרת הייעוץ המשפטי.
8. באופן זה מצורפות שתי תלונות נוספות באשר להתנהלות של הרבנות הראשית שלא כדין בניגוד לנהלים ובניגוד לעמדת הייעוץ המשפטי. צירופם של מקרים אלה מגביר את החשש להדרתו השיטתית של הייעוץ המשפטי ולפגיעה במנהל תקין ברבנות הראשית.
- התלונות שהוגשו על ידינו בימים 5.9.23 וב-6.8.24 מצ"ב למכתב זה.**
9. אשר על כן, נבקשכם להפעיל את האמצעים החוקיים העומדים לרשותכם לבחינת האירועים המפורטים בבקשה זו, ולבחון את תקינות קבלת ההחלטות ברבנות הראשית גם במקרה המפורט בפסק הדין וגם באופן רוחבי.
10. לעדכוןכם בהקדם, נודה.

בתודה ובברכה,

אלה סקעת, עו"ד

המחלקה המשפטית

עתים – סיוע והכוונה בשירותי הדת

העתקים:

כבוד הרב מיכאל עמוס, הרב הראשי לישראל ונשיא בית הדין הגדול.
כבוד הרב יצחק רלב"ג, הרב הראשי לישראל ונשיא מועצת הרבנות הראשית.
מר יהודה כהן, מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל.
עו"ד הראל גולדברג, יועמ"ש הרבנות הראשית.